

Nr 406

Av herr Cassel m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 12 med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag.

Ett av de väsentliga problemen inom samhällsekonomin måste vara att sörja för att de familjer som tagit på sig den stora uppgiften att fostra och vårda det uppväxande släktet inte för den skull pressas ner till en levnadsstandard som i förhållande till andra människors blir orimligt låg. Det kan inte förnekas att den fortgående inflationen ökar pressen på barnfamiljerna och att vad man velat göra för dem genom bidrag av olika slag fått ett allt mindre värde. Det är därför fullt naturligt att man nu från olika håll velat räcka barnfamiljerna en hand och velat verka för större bidrag åt dem i olika former. Enighet torde råda om att ett stärkande av barnfamiljernas ekonomi är högst angeläget.

Det måste emellertid å andra sidan stå klart att en lösning av barnfamiljernas problem inte står att finna i en ökad statlig bidragsgivning, i all synnerhet inte om utvecklingen fortsätter i inflationistisk riktning. Vad barnfamiljerna i främsta rummet behöver är ökade arbetsinkomster, inte bara nominellt ökade utan reellt. En ökning av realinkomsten fordrar emellertid ovillkorligen att produktionen i samhället stiger. Det är därför just ur de sämst ställda familjernas synpunkter oroande när man måste konstatera att produktionsstegringen håller på att upphöra och att vi riskerar att glida in i en stagnerande ekonomi. En av de mest påtagliga orsakerna till denna stagnation anser vi ligga däri, att man genom en för hög statlig utgiftsnivå och därmed en för hög beskattning håller arbetsvilja och sparande samt lust till risktagande och nyföretagande tillbaka. För att få en snabbare produktionsutveckling till stånd är det ofrånkomligt att skattetrycket bringas ned. Men då krävs också, att man håller tillbaka anspråk på nya utgifter och försöker i möjligaste mån pressa ner redan existerande. Sedan skatten bringats ned och sedan man lyckats få produktionskurvan att på nytt stiga mer brant, kan man räkna med att snart nog få betydligt ökade samlade resurser. Därmed uppkommer möjligheter till en reell standardhöjning, en inkomsthöjning som inte ätes upp av inflationen. Detta ger barnfamiljerna långt mer än ett föga värdebeständigt statligt bidrag.

Emellertid kvarstår problemet att nå en rättvis relation i skattetrycket

mellan barnfamiljer och icke-barnfamiljer. För närvarande torde Sverige vara det enda land i världen där man vid beskattningen inte tar hänsyn till om familjen har försörjningsplikt för barn eller inte. Dock är det ju uppenbart att skatteförmågan i alla inkomstlägen relativt sett är mindre om det finns barn i familjen och att den blir allt mindre ju fler barnen är. Lika väl som föräldrarna erhåller ortsavdrag för att den inkomst som motsvarar existensminimum för dem själva skall undantagas från beskattningen, lika väl borde de få ortsavdrag för varje barn. Vi ser det därför som en angelägen åtgärd att barnavdragen återinföres i vår beskattning. Så snart de ekonomiska förutsättningarna för en sådan reform föreligger, kommer vi att yrka på en sådan.

Då vi alltså å ena sidan anser oss böra inrikta våra ansträngningar på att få till stånd en väsentlig produktionsökning och räknar en allmän skattesänkning såsom en ofrånkomlig förutsättning härför samt å andra sidan finner ett barnavdragssystem ägnat att på ett riktigt och rättvist sätt differentiera skattebördan efter skatteförmågan, anser vi oss inte kunna godtaga det förslag om en ökning av barnbidragen som Kungl. Maj:t föreslagit. Vi vill emellertid framhålla, att den skattesänkning vi förordat och för vars genomförande det är nödvändigt att avstå från barnbidragshöjningen har sin tyngdpunkt förlagd till familjerna. Enbart för barnfamiljerna skulle sänkningen totalt sett uppgå till i det närmaste samma belopp som skulle tillföras dem vid en höjning av barnbidragen i enlighet med det nu aktuella förslaget. Det kan visserligen genmålås, att fördelningen mellan olika barnfamiljer inte blir densamma i de båda fallen, men fördelen av en sänkt skattenivå skulle å andra sidan bestå för familjen även efter det att barnbidrag upphört.

Under återopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 12 om en höjning av barnbidragen.

Stockholm den 26 januari 1957

Leif Cassel

Martin Skoglund

Elis Håstad

Einar Hæggbloom

T. G. v. Seth

Ernst V. Staxäng

Carl Östlund